

Nr 15

Utlåtande i anledning av väckta motioner om åtgärder mot förgiftningsolyckor bland barn.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 103 av herr *Eriksson, Karl-Erik, m. fl.* och II: 141 av herr *Andersson i Örebro m. fl.* anhålles, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning angående vilka åtgärder som kan vidtagas för att minska riskerna för förgiftningsolyckor hos barn, varvid särskilt bör övervägas möjligheterna att använda en särskild skyddsförslutning för giftiga eller eljest skadliga läkemedel och tekniska preparat.

I motionerna framhålles att det stora antalet nya läkemedel och hushållspreparat särskilt för barnen medfört en ökad frekvens av förgiftningsolycksfall. Föräldrar underskattar ofta barnens förmåga att komma åt preparaten, och kunskapen om gällande föreskrifter för giftförvaring, innebörden i varningsföreskrifter m. m. är bristfällig. Det brister också i säkerheten vid förvaringen av mediciner och kemisk-tekniska preparat i hemmen.

I motionerna anföres vidare statistiska uppgifter utvisande antalet förfrågningar vid giftinformationcentralen under åren 1961—1964 samt antalet vid karolinska sjukhusets medicinska barnklinik behandlade förgiftningsfall under samma tid. Båda sifferserierna utvisar att en betydande ökning skett under ifrågavarande period.

Motionärerna framhåller att det inte synes realistiskt att genom upplysning och propaganda lösa frågan om förgiftningsolycksfall bland barn utan anser att man bör undersöka vilka åtgärder som är mest ändamålsenliga för att motverka förgiftningsrisker. Av största intresse är enligt motionärernas mening huruvida de typer av säkerhetsstängning och säkerhetslock som konstruerats kan minska riskerna för att småbarn kommer åt innehållet i burkar eller flaskor med giftigt eller eljest skadligt innehåll.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 141.

Utskottet har inhämtat yttranden över motionerna från medicinalstyrelsen, giftnämnden, karolinska sjukhuset, Svenska röda korset och Folksam.

Medicinalstyrelsen anför bl. a.:

I syfte att förebygga förgiftningsolyckor bland barn har också under senare år åtskilliga förslag framförts om bl. a. att förse förpackningar, innehållande såväl flytande beredningar som även t. ex. tabletter med en förslutning, som icke skulle kunna öppnas av små barn. En av vårt lands största läkemedelsproducenter har sålunda försett ett antal av sina läkemedels-

förpackningar med två olika typer av säkerhetslock. Detta försök har dock knappast varit framgångsrikt utan i stället har kritik försports från personer utan den fingerfärdighet, som kräves för att öppna ifrågavarande förpackningar. Inte heller har vederbörande företags aktiviteter direkt till barnfamiljerna att förse innehavda förpackningar av läkemedel och hushållsgifter med säkerhetsförslutningar hittills mötts av större förståelse.

Mot bakgrunden av det sagda torde man för närvarande icke kunna uppställa som villkor, att burkar och flaskor med giftigt eller eljest skadligt innehåll obligatoriskt skulle förseas med något slags skyddsförslutning. Det är dock enligt medicinalstyrelsens mening angeläget, att fabrikanternas försök att lösa problemet med barnsäkra förpackningar stödes och stimuleras och att centrala sjukvårdsberedningen inkopplas på uppgiften. Av än större betydelse är emellertid att hindra barnen att komma i kontakt med läkemedel och hälsofarliga varor genom att förvara dessa så, att barnen ej kan komma åt dem, helst inlåsta. Sedan 1962 finnes ett standardiserat medicinskåp för bostäder. Detta skåp, som är avsett att komplettera befintlig köksinredning enligt svensk standard, är i första hand tänkt att monteras in i väggsåp men kan även placeras separat.

Medicinalstyrelsen som initierat den av motionärerna omnämnda kampanjen »Respekt för recept» har alltjämt den uppfattningen att upplysning och propaganda är en väsentlig väg man måste beträda för att nå ett gott resultat. Medicinalstyrelsen har också i samråd med giftnämnden, barnolycksfallskommittén och Sveriges Färghandlares Riksförbund planerat att under år 1966 utvidga sin upplysningsverksamhet att omfatta bl. a. även kemisk-tekniska och likartade preparat genom en kampanj med motto »Läs alltid på etiketten». Tillika anser styrelsen det angeläget att giftinformationscentralen, som under uppbyggnadsåren huvudsakligen inriktat sin verksamhet på att insamla och vidarebefordra information, i alltmera ökad utsträckning får tillfälle att på olika sätt bidra till att barnförgiftningarna minskas.

Med hänsyn till det ovan sagda har medicinalstyrelsen icke kunnat finna, att en särskild utredning angående åtgärder mot förgiftningsolyckor bland barn skulle vara motiverad.

Giftnämnden anför bl. a.:

Under sin hittillsvarande verksamhet har giftnämnden framför allt vunnit erfarenhet rörande emballage för giftiga varor i samband med prövning av registreringsansökningar för bekämpningsmedel. Härvid har nämnden fått ett starkt intryck av att emballageområdet, icke minst genom plastindustrins verksamhet, f. n. är stort i mycket stark utveckling. Det torde därför enligt nämndens mening vara angeläget, att grundreglerna om emballage för de giftiga varorna bibehålls på sitt nuvarande allmänna plan, så att tekniska framsteg i säkerhetsbefrämjande syfte stimuleras och snabbt kan tillgodogöras. Såvitt nämnden i sin verksamhet kunnat finna har ej heller sådana omständigheter inträffat efter tillkomsten av nuvarande lagstiftning, att behov av kompletterande bestämmelser rörande emballage kan anses föreligga. Nämnden bedömer det icke sannolikt, att en särskild utredning skulle i någon nämnvärd grad ge ökad klarhet i hithörande frågekomplex.

Giftnämnden har erfarit, att byggstandardiseringen utarbetat standard för medicinskåp (SIS 834116). Något motsvarande för förvaring av giftiga tekniska preparat har icke kommit till stånd. Giftnämnden anser det bety-

delsefullt, att sådan standard utarbetas, och finner det angeläget, att man på lämpligt sätt sörjer för att standardiserade säkerhetsskåp får största möjliga spridning. Det synes böra övervägas, om icke anordnande av sådana utrymmen borde ställas som villkor vid beviljande av statliga bostadslån. Giftnämnden har i särskilda skrivelser innevarande dag framfört dessa synpunkter till bostadsstyrelsen och byggstandardiseringen. Giftnämnden anser sålunda att konstruktiva insatser kan göras för att förbättra förvaringsbetingelserna för giftiga preparat. Vidare förmenar nämnden i motsats till motionärerna att åtskilligt ännu står att vinna genom ökad upplysning och propaganda. För att resultat skall kunna nås, krävs emellertid intensiva och ofta upprepade kampanjer i press, radio och TV. Hittills har resurser icke funnits härför i tillräcklig utsträckning. En viss förbättring synes emellertid kunna förväntas i och med att medicinalstyrelsen inom ramen för ökade anslag till hälsovårdsupplysning fått större möjligheter att bedriva sådana kampanjer som här avses. Det kan tilläggas att ett visst samarbete äger rum mellan medicinalstyrelsen och giftnämnden då det gäller upplysningsverksamhet inom den berörda sektorn.

Karolinska sjukhuset, som hänvisar till yttranden som sjukhuset inhämtat från chefen för militärapoteket, föreståndaren för giftinformationscentralen och överläkaren vid barnmedicinska kliniken, professorn John Lind, tillstyrker den begärda utredningen under framhållande att arbetet därvid i första hand bör inriktas på att undersöka möjligheterna av en mer effektiv upplysningsverksamhet.

Föreståndaren för *giftinformationscentralen*, i vars yttrande professor Lind instämmer, ställer sig tveksamt till behovet av en speciell utredning. Han finner intensifierade åtgärder för att minska förgiftningsolycksfallen motiverade av ett flertal undersökningar, där det bedömts att två tredjedelar av förgiftningarna kan förebyggas. Han anser vidare att motionärerna gör en felaktig bedömning, när de anger att möjligheterna att använda en speciell skyddsförslutning för de farliga preparaten särskilt bör undersökas och förmenar att motionärerna undervärderar upplysningsverksamhetens betydelse.

Beträffande giftinformationscentralens verksamhet anför han bl. a.:

I första hand skall centralen i samband med akuta förgiftningar lämna information till läkare i hela landet, och även till allmänheten angående tekniska preparats och läkemedels giftighet, de förgiftningssymtom, som de kan framkalla, samt den behandling, som är motiverad vid förgiftningar. För den svenska giftinformationscentralen liksom för de nu i de flesta länder förekommande giftinformationscentraler är det en lika angelägen uppgift att bedriva en effektiv förgiftningsförebyggande verksamhet. Under den hittillsvarande uppbyggingsfasen har centralen haft mycket begränsade personella och ekonomiska resurser att engagera sig i den förgiftningsförebyggande verksamheten. Det har varit absolut nödvändighet att i första hand tillgodose behovet av akutinformation vid förgiftningar. För närvarande bedömer centralen det som sin viktigaste uppgift att skaffa resurser för och aktivera en intensifierad förgiftningsprofylax. Förgiftningarna är den grupp, olycksfall, som lättast kan bli föremål för effektiv

profylaktisk verksamhet och där erfarenheter av stort värde för annan olycksfallsprofylax kan vinnas. Att resultatet kan nås har bl. a. belysts av erfarenheterna från de amerikanska giftinformationscentralerna. Man anser i USA, att den viktigaste faktorn i det fortsatta förgiftningsförebyggande arbetet är organisationer av typen giftinformationscentraler.

En väsentlig förutsättning för att intensifiera förgiftningsprofylaxen erhåller giftinformationscentralen genom att Kungl. Maj:t genom SJURA beviljat anslag för ett avancerat rationaliseringsarbete med utnyttjande av datatransmissionsteknik vid centralen, varvid de personella resurserna inom en snar framtid kommer att kunna utnyttjas i större utsträckning i det förgiftningsförebyggande arbetet. Dessutom har Kungl. Maj:t beviljat centralens äskanden, som medför utökade ekonomiska resurser samt en extra läkartjänst. Det är en förhoppning att ytterligare resurser skall erhållas för ett utvidgat arbete med att minska riskerna för förgiftningsolycksfall hos barn. Arbetet bör därvid taga hänsyn till framförallt tre faktorer: upplysningsverksamhet, lagstiftning och särskilda skyddsanordningar.

Chefen för *militärapoteket* anför bl. a.:

Det synes finnas klar anledning till ökad uppmärksamhet åt den samhällsfara som ligger i ökande förgiftningsfall bland barn. Militärapoteket anser emellertid icke att det är lämpligt eller möjligt att genom lagstiftning kräva mer eller mindre komplicerade förslutningsanordningar för giftiga läkemedel och tekniska preparat. En mycket stor del av ifrågavarande artiklar utgör f. ö. importvaror. Givetvis bör dock läkemedelsfabrikanterna och andra berörda tillverkare uppmanas göra sina förpackningar så »barnsäkra» som möjligt. Däremot kan utan tvekan stora vinster göras genom upplysningskampanjer av olika slag bl. a. omfattande råd och upplysning om förvaring av gifter i hemmen. Motionärerna synes ha klart underskattat betydelsen av olika propagandaåtgärder. Militärapoteket vill i detta sammanhang hänvisa till att utomlands, särskilt i Amerika, apoteken tilldelats betydande informationsuppgifter på detta område.

Svenska röda korset framhåller att organisationen såsom medlem i samarbetskommittén för kampen mot barnolycksfall sökt verka i den riktning motionärerna strävar. Kommittén bedriver, förutom genom medverkan till forskning i stort, sitt arbete längs två linjer: upplysning samt främjande av tillverkning och försäljning av säkerhetsanordningar. Genom upplysning via radio, TV, press, facktidsskrifter, föredrag, trycksaker, film och bildband söker kommittén sprida kännedom om de ämnen som kan vålla skada såsom mediciner, tobak, kemisk-tekniska preparat m. m.

Röda korset redogör därefter för olika åtgärder från organisationens sida i fråga om tillverkning och försäljning av säkerhetsanordningar såsom låsbara medicinskåp, barnsäkra skåpstängen och flask- och burkförslutningar, ävensom beträffande förekomsten av dylika säkerhetsanordningar. Om dessa säkerhetsanordningar vore allmänt förekommande, skulle många barnförgiftningar förhindras. Detta är emellertid av olika anledningar inte fallet.

Bland förslag till åtgärder i motionernas syfte nämner Röda korset att

vissa gifter eller eljest skadliga preparat obligatoriskt bör förses med barnsäkra förslutningar och att i lag borde påbjudas att alla nya bostadslägenheter skall innehålla ett läsbart medicinskåp.

Röda korset anser att en utredning enligt motionärernas förslag är önskvärd. Härigenom skulle bättre förutsättningar skapas även för den omfattande och fortlöpande upplysningsverksamhet som alltid torde erfordras.

Folksam anför bl. a.:

Förgiftningsrisken bland barn är betydande. Mycket talar för att förpackningarnas konstruktion behöver undersökas ur säkerhetssynpunkt. Det räcker emellertid inte med åtgärder av detta slag. I syfte att förebygga såväl förgiftningar som olycksfall bland barnen är det också nödvändigt att arkitekter och andra bostadsplanerare och byggfolk över huvud taget utformar bostäder och förvaringsutrymmen på ett sådant sätt att riskerna för barnen minskar. Dessa synpunkter har uppmärksammats av motionärerna.

Uppmärksamheten på förgiftningsrisken och olycksfallsrisken bland barn behöver skärpas från de vuxnas sida. För detta är det uppenbart att det behövs en intensifiering av den allmänna upplysningsverksamheten om förgiftningsfaran för barn i det moderna samhället. *Folksam* har på detta område i likhet med andra institutioner, företag och organisationer varit engagerat i Samarbetskommittén mot Barnolycksfall, vilken under ett tiotal år bedrivit en betydelsefull verksamhet. — — —

Folksam har även på eget initiativ organiserat viss upplysningsverksamhet. Sålunda anslogs för ett par år sedan närmare 20 000 kr. för att iordningställa en svensk version av en kanadensisk film om giftriskerna för barn. Denna film, som kompletterades med ett svenskt avsnitt, finns tillgänglig i ett ganska stort antal kopior och står till förfogande för alla institutioner och organisationer som har intresse av att medverka i upplysningsverksamheten på detta område. Behov föreligger dock säkerligen av en ny film helt grundad på svenska erfarenheter.

Enligt *Folksam*s uppfattning är det av stor vikt inte bara att en utredning kommer till stånd utan även att den snabbt nog kommer att ge praktiska resultat. Inte minst gäller detta om de offentliga myndigheternas engagemang.

Folksam vill alltså tillstyrka den av motionärerna föreslagna utredningen.

Gällande rätt

Den tidigare starkt splittrade lagstiftningen om läkemedel, gifter och andra hälsofarliga varor samt bekämpningsmedel ersattes år 1962 av tre grundläggande förordningar, läkemedelsförordningen, giftförordningen och bekämpningsmedelsförordningen, vilka alla trädde i kraft den 1 juli 1964. Till förordningarna har fogats olika tillämpningsförfattningar.

Av intresse i förevarande sammanhang är främst bestämmelserna om hantering, kontroll och tillsyn av läkemedel, gifter och andra hälsofarliga ämnen.

Härutinnan stadgas i läkemedelsförordningen att vid handhavande, förvaring och transport av läkemedel skall nödig aktsamhet iakttagas, så att medlet icke åtkommes av obehörig eller på annat sätt kan vålla skada. Vidare gäller att läkemedel, som icke längre är avsett att användas, skall oskadliggöras samt att emballage, vari läkemedel varit inneslutet, och redskap, som använts till läkemedel, skall handhavas så, att kvarvarande rester av medlet icke kan förorsaka skada.

I kungörelsen om tillämpningen av läkemedelsförordningen föreskrives att den som annat än yrkesmässigt innehar läkemedel skall iakttaga, att läkemedlet förvaras på sådant sätt att det icke kan åtkommas av barn, att läkemedlet hålles väl avskilt såväl från livs- och njutningsmedel som från rengöringsmedel och andra varor som äro farliga att förtära, att läkemedlet sedan förpackning brutits om möjligt förvaras i det ursprungliga emballaget och i varje fall icke i kärl, som på grund av sin sedvanliga användning kan ge anledning till förväxling, samt att å förpackningen anbringad etikett icke avlägsnas eller att påskrift å etiketten eller förpackningen icke utplånas eller eljest görs oläslig.

Giftförordningen innehåller i fråga om hantering bl. a. att hälsofarlig vara skall handhavas och förvaras så att de med varan förenade riskerna i möjligaste mån begränsas. Om emballage och redskap ges enahanda stadgande som i läkemedelsförordningen.

I kungörelsen om tillämpningen av giftförordningen stadgas att hälsofarlig vara vid överlåtelse skall vara innesluten i förpackning, som kan anses betryggande vid transport, förvaring och användning och som icke genom sin utformning medför påtaglig risk för förväxling med andra varor, särskilt med sådana avsedda till förtäring. Förpackningen skall vidare vara märkt med bl. a. varans namn och uppgift om dess karaktär av gift eller vådligt ämne, vissa uppgifter om säljare, tillverkare eller importör, föreskrift att varan skall förvaras oåtkomlig för barn samt, beträffande annan hälsofarlig vara än gift, uppgift om de med varan förbundna riskerna, angivna i form av kortfattad varutext. De föreskrivna uppgifterna på förpackningen skall vara avfattade på svenska språket samt på varaktigt sätt anbringade på framträdande plats med i ögonen fallande text i tydlig stilart. Uppgifterna skall genom färg, typografi eller dylikt tydligt skilja sig från övrig text, som må förekomma på förpackningen.

Vid förvaring och annan hantering av hälsofarlig vara under icke yrkesmässiga förhållanden skall särskilt iakttagas, att varan förvaras på sådant sätt att den icke kan åtkommas av barn, att varan hålles väl avskild från varor avsedda till förtäring, att varan sedan förpackning brutits om möjligt förvaras i det ursprungliga emballaget och i varje fall icke i kärl som på grund av sin sedvanliga användning kan giva anledning till förväxling, att å förpackning anbringad märkning ej skadas eller utplånas samt att meddelade varningsföreskrifter efterföljes.

Med dagsböter straffas den som åsidosätter nödig aktsamhet a) vid hantering av läkemedel eller hälsofarlig vara; b) vid handhavandet av emballage eller redskap, som använts till läkemedel eller hälsofarlig vara. Begär någon sådan gärning av oaktsamhet, vilken med hänsyn till omständigheterna är att anse som ringa, skall han vara fri från ansvar. Är brottet grovt må dömas till fängelse i högst ett år.

Utskottet

I förevarande motioner hemställs om utredning angående vilka åtgärder som kan vidtagas för att minska riskerna för förgiftningsolyckor bland barn.

Hithörande problem har i väsentliga delar varit föremål för bedömande i samband med tillkomsten av den lagstiftning, vars huvuddrag utskottet i det föregående redovisat. I det betänkande av giftstadgutredningen (SOU 1961: 41), varå samma lagstiftning grundades, konstaterades att den främsta orsaken till de talrika förgiftningsolyckorna och förgiftningstillbudena bland småbarn utgjordes av vårdslös förvaring av giftiga varor i hemmen. Allmänhetens förvaring av giftiga varor motsvarade enligt vad utredningen funnit icke ens lågt ställda anspråk på säkerhet. Man stod emellertid här inför ett säkerhetsproblem, som inte kunde lösas enbart genom lagstiftning. De nya författningarna kom därför att i nu ifrågakommande hänseendet upptaga mer allmänt hållna stadganden, syftande främst till att begränsa riskerna vid förvaring.

Antalet olycksfall bland barn har emellertid fortsatt att stiga efter den nya lagstiftningens tillkomst, och motionärernas farhågor, att den skrämmande ökningen ej kan förväntas avta, synes högst berättigade.

I syfte att motverka en sådan utveckling har 1962 års familjeberedning tagit upp problemen kring barnolycksfallen till granskning. För närvarande utarbetas en promemoria angående de olycksfall bland barn som inträffar i hemmen eller i hemmens omedelbara närhet. Promemorian beräknas bli färdigställd under innevarande år.

Utskottet anser att resultatet av beredningens arbete, vari uppenbarligen frågor om förgiftningsolyckorna spelar en betydande roll, bör avvaktas innan en utredning av det slag motionärerna önskar ifrågasättes. Detta får dock inte innebära att minskad uppmärksamhet nu ägnas hithörande spörsmål. Fastmera är det ytterst angeläget att utvecklingen noggrant följes och att alla möjligheter att förebygga ytterligare olycksfall blir tillvaratagna utan tidsutdräkt.

Med hänsyn till frågornas vikt vill utskottet icke underlåta att på grundval av sin behandling av ärendet här framföra vissa förslag till åtgärder som redan nu kan bedömas vara av värde för förebyggandet av ytterligare förgiftningsolycksfall.

I detta hänseende vill utskottet till en början framhålla vikten av att berörda intressenter inom näringslivet såsom fabrikanter av läkemedel och kemisk-tekniska preparat och tillverkare av emballage verkar för ökad användning av mer barnsäkra förpackningstyper. De mindre goda erfarenheterna av hittills gjorda försök med olika typer av burklock och flaskförslutningar får icke verka avskräckande utan nya vägar bör prövas. Vidare bör tillses att standardiserade medicin-, städ- och diskbänkskåp av sådan typ att de inte kan öppnas av barn får största möjliga användning. Ett stort ansvar vilar härvidlag på arkitekter och byggföretag, vilka bör stimuleras till ytterligare forskning och nya initiativ på detta område. Anmärkas må att giftnämnden samtidigt med sitt remissvar till utskottet i särskilda skrivelser till bostadsstyrelsen och Byggstandardiseringen framfört synpunkten, att det bör övervägas om inte anordnandet av dylika skåp borde ställas som villkor vid beviljande av statliga bostadslån. Som medicinalstyrelsen anfört torde också centrala sjukvårdsberedningen kunna inkopplas på dessa uppgifter. Även statens institut för konsumentfrågor och statens konsumentråd bör enligt utskottets mening härvidlag kunna fylla viktiga funktioner.

I första hand torde dock strävandena böra inriktas på att genom ökad upplysning och propaganda göra föräldrar och andra som har tillsyn över barn medvetna om förgiftningsriskerna och hos dem inpränta vikten av att förvara läkemedel, gifter och kemikalier utom räckhåll för barnen samt över huvud taget iakttaga skärpt försiktighet vid handhavandet av dessa och liknande ämnen. För att resultat skall nås på denna väg krävs emellertid såväl intensiva och ofta upprepade kampanjer som kontinuerlig propaganda genom TV, press, radio, filmförevisning, föredrag och utställningar. Ett steg i förstnämnda hänseende är den av medicinalstyrelsen i samråd med andra organ planerade kampanjen med motto »Läs alltid på etiketten». Också den upplysningsverksamhet som bedrivs av samarbetskommittén mot barnolycksfall och vissa försäkringsbolag bör stödjas och utbyggas. I fråga om den mer kontinuerliga påverkan har efterföljansvärda initiativ tagits av bl. a. giftinformationscentralen genom undervisning av nyblivna mödrar i barnvårdscentralernas regi. Information i liknande former synes även kunna ges i barnstugor, skolor och på arbetsplatser. Också för apoteken borde finnas stora möjligheter att på olika sätt påverka allmänhetens inställning till hithörande frågor. Utskottet vill slutligen betona vikten av att frågan om en samordning genom lämpligt organ av strävandena på förevarande område blir uppmärksammas och att myndigheter och institutioner erhåller tillräckliga resurser för sådan verksamhet som här skisserats. Icke minst angeläget är att giftinformationscentralens verksamhet utbygges och intensifieras. Erfarenheterna från utlandet synes visa att en institution av denna typ är en mycket viktig faktor i det förgiftningsförebyggande arbetet.

Utskottet anser sig sålunda icke böra tillstyrka den av motionärerna begärda utredningen men vill med hänsyn till de behandlade frågornas vikt hemställa,

att riksdagen i anledning av motionerna I: 103 och II: 141 i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet anfört.

Stockholm den 15 mars 1966

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Sörlin, Enarsson, Hellebladh, Svanström, Hedlund, Nyman, Helge Karlsson, Wååg, Blomquist och Wir-tén*;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Jäderberg, herrar Lundmark, Wikner, Nilsson i Bästekille, Westberg och Nordgren, fru Hörnlund*, herr Johansson i Växjö, fru Ekroth samt herrar Andersson i Örebro och Johansson i Skärstad*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.